

- ONS VERLEDEN, ONZE TOEKOMST -

ONZE PIONIERS

Etnisch-culturele minderheden geven mee vorm aan onze samenleving. Dat deden ze overigens altijd al. In deze tentoonstelling laten wij u proeven van een aantal van hun verhalen. Dit gebeurt aan de hand van vijftien pioniers, gekozen door etnisch-culturele minderheden zelf: Sultan Balli, Barbara Baretto, Phara de Aguirre, Maria Frederix, Silvano Grossi, Liviu Hopartean, Véronique Kabonga, Mustafa Kör, Nasser Nadjmi, Jérôme Efont Nzolo, Ching Lin Pang, Agyin Solomon, Sami Zemni, Zohra Aït-Fath en ... het verenigingsleven.

ONZE VERHALEN

De verhalen van deze pioniers maken treffend duidelijk hoe we vanuit ons gezamenlijke verleden samen bouwen aan een toekomst, met gedeeld erfgoed en een gedeelde identiteit. Zij verbeelden wat mogelijk is, wanneer er ambitie aan de dag wordt gelegd. Wanneer etnisch-culturele minderheden kansen krijgen en kunnen grijpen in onze maatschappij.

ONZE MAATSCHAPPIJ

Omdat de maatschappij heel divers is, zijn de pioniers een verspreiding hiervan. Deze mannen en vrouwen zijn voortrekkers op vlak van onderwijs, werk, media, cultuur en alle andere

domeinen die ons dagelijkse leven bepalen. Ze vertegenwoordigen alle generaties en hebben hun roots in alle werelddelen. Uiteraard zijn zij slechts het topje van de ijsberg. Vlaanderen en Brussel tellen nog duizenden andere talenten die, misschien minder zichtbaar, maar met evenveel engagement en gedrevenheid, anderen inspireren door het werk dat zij doen.

ONZE VERENIGINGEN

De vijftiende pionier is het verenigingsleven zelf. De inzet en passie van de vrijwilligers en professionelen die actief zijn in etnisch-culturele verenigingen verandert namelijk levens. Dagelijks bouwen ze bruggen in de samenleving, zetten

ze mensen aan tot participatie en bevorderen ze de sociale samenhang. Zij zijn een wissel op de toekomst, die de maatschappij van morgen vandaag al vorm geven.

ONS MINDERHEDENFORUM

Zonder de verenigingen is er ook geen Minderhedenforum. Deze tentoonstelling werd opgezet naar aanleiding van ons tienjarig jubileum. Het voorbije decennium vertolktten wij de stem van etnisch-culturele minderheden, brachten wij mensen samen en overtuigden we beleidsmakers. Elk lid van de samenleving daagden we uit tot deelname. We bestreden racisme en discriminatie. Dit zullen we blijven doen. Samen met anderen willen we immers vanuit een gezamenlijk verleden bouwen aan een gezamenlijke toekomst.

HET BELANG VAN LIMBURG

www.minderhedenforum.be

tapis plein

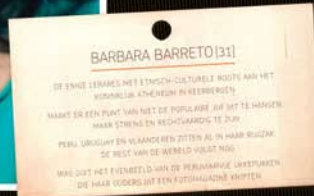
Mensen zijn vaak bang voor datgene wat ze niet kennen. Dat is erg jammer.

Barbara Barreto maakte het Frans en het Spaans tot haar vakgebied. Een jaar studeren in Sevilla vergrootte de liefde voor de taal van haar vader alleen maar. Toen ze als tiener creatieve kampen begeleidde, ontdekte Barbara een tweede passie: jongeren begeleiden op hun weg naar volwassenheid. Talen en jongeren krijgen in haar huidige job dan ook een evenwaardige plaats. 'Mevrouw' Barreto is als leerkracht Frans in het hoger secundair streng maar rechtvaardig. Ze streeft naar een gelijke behandeling van haar acht klassen. Voor een klas tieners staan, is niettemin elke dag weer een uitdaging. Maar de leerlingen weten wat ze aan haar hebben. Vandaag is ze een witte raaf in Vlaanderen: een lerares met etnisch-culturele roots.

“Ik vind het leuk dat mijn neefje en nichtje mijn ouders met 'abuelo' en 'abuela' aanspreken, in plaats van met het Nederlandse 'oma' en 'opa'. Het is maar een kleinigheidje, maar op die manier blijven de Spaanse roots in onze familie behouden.”

“Ik voel mij geen migrante. Maar de dag dat Hans Van Themsche moordend door Antwerpen trok, viel me zwaar. Hij mikte toen echt op 'allochtonen'. Zoiets lijkt een ver-van-je-bed-show, niet iets wat dichtbij gebeurt. Ik heb altijd gedacht dat Europa op vlak van 'allochtonen' heel open-minded was.”

“Veel 'allochtonen' belanden in het secundair onderwijs meteen in het BSO, terwijl ze eigenlijk meer zouden aankunnen. Aan hogere studies wagen ze zich ook weinig. Toen ik de lerarenopleiding volgde, zaten er naast mij hoogstens twee studenten van een andere herkomst. Ik ken zelf geen enkele 'allochtone' leerkracht. Nochtans hebben 'allochtone' jongeren evenveel capaciteiten.”

Huiden zijn zoveel mogelijk de vader van Barbara Barreto, de overtuiging van het verhaal van haar vader. Als getrouwd in de tijd van Europa ging in huis. Hij ging omhoog met de droom. 'Hans Barreto' bleef maar in Leuven, volgde een taalcursus Nederlands en zocht werk. Leuven bracht hem ook de liefde. Hij ontmoette de twee studenten en trouwde met haar. Samen kochten ze vijf kinderen op. Barbara was hun eerste dochter en werd geboren in Lima, toen haar ouders er op bezoek waren bij een grootmoeder. Ze kwam zichzelf dan ook een Peruviaanse met Uruguayaanse en Belgisch bloed in de aderen.

Barbara was al toen ze al graag bezig met jongeren. Ze ging met de muziek naar de school en de kinderen. Als getrouwd Leuvense studeerde ze aan de Katholieke Universiteit Leuven en vertaalde met als vakken Frans en Spaans. Ze bewijst dat studenten de school was om haar weg te vinden in de wereld. Schied, maar haar vader bleef gebruikte de taal tot de kinderen de taal van de wereld. Ondertussen staat ze al twee jaar voor de klas in Leuven.

Ze heeft hoge eisen aan zichzelf en aan haar studenten. Het moet goed zijn dat ze niet zijn. Ze heeft de tijd voor een goede contact met hen. Het is niet alleen, maar ook de taal. Maar Barbara is niet de enige leerkracht met etnische roots in haar school. Op dat vlak is de een een voorbeeld van de ander. Het is belangrijk dat het is dat de diversiteit in de samenleving ook voor de klas zichtbaar is.

Vragen stellen. Gewoon vragen stellen. Dat is toch het leukste wat er is?

'Iedereen zou tot op zijn vijftigste verjaardag alleen maar vragen mogen stellen, en pas dan zelf beginnen te antwoorden.' Dat is de unieke filosofie van Phara de Aguirre. Puzzelen met woorden en beelden, uren in een montagecel zitten, dat is voor haar de kern (en het plezier) van journalistiek. Haar passie vond ze relatief laat. Pas na een carrière als pedagogisch wetenschapper, ging ze aan de slag bij de openbare omroep. Phara startte als nieuwslezer bij Radio Donna, maar groeide al snel uit tot de beste (en meest gevreesde) interviewer van Vlaanderen. Zelf wijt ze dit aan een eigenschap die ze van haar vader erfde: de lat altijd hoog leggen.

“De jongere generatie adviseer ik: zoek goed uit wat je eigenlijk wilt in het leven en ga er dan ook echt voor. Heb geduld als het niet meteen morgen gebeurt. En laat je niet leven. Ik heb de grote sprong naar de journalistiek gewaagd en het heeft mijn leven absoluut een boeiende draai gegeven.”

“Mensen zien mij in beeld bezig, maar ze weten niet wat er achter de schermen gebeurt. Bij 'Phara' ben ik het gezicht van een ploeg, waarbij onder andere de eindredacteur een grote rol speelt. Ik heb veel aan haar te danken. Ik heb niets te bewijzen omdat ik een vrouw ben, maar als je het geluk hebt dat je de eerste vrouw bent die iets doet, dan heb je natuurlijk meteen een streepje voor.”

“Het correct uitspreken van onze naam was voor mijn vader zeer belangrijk, maar het juiste accent heeft hij er nooit in verborgen. In mijn naam zit ook zijn levensverhaal verborgen. Ik heet eigenlijk Pharalide, naar de kloosterzuster die mijn vader 70 jaar geleden bij zijn aankomst in België opving. En mijn achternaam, die springt hier in het oog, maar ginder valt hij helemaal niet op: de bakker heet Aguirre, de stager heet Aguirre, op het kerkhof liggen allemaal Aguirres. Hier woekt mijn naam nieuwsgierigheid op. Ik vind dat positief. Je hebt dan altijd een punt om over te praten.”

Dit is de best 70 jaar geleden. Het verhaal dat nog leeft in Phara de Aguirre's gedachten. Haar vader was een velle de te paarse van de Vlaamse taal. Hij was een van de eerste die de Vlaamse taal op de wereldkaart zette. Hij was een van de eerste die de Vlaamse taal op de wereldkaart zette. Hij was een van de eerste die de Vlaamse taal op de wereldkaart zette.

Haar vader was een velle de te paarse van de Vlaamse taal. Hij was een van de eerste die de Vlaamse taal op de wereldkaart zette. Hij was een van de eerste die de Vlaamse taal op de wereldkaart zette. Hij was een van de eerste die de Vlaamse taal op de wereldkaart zette.

Haar vader was een velle de te paarse van de Vlaamse taal. Hij was een van de eerste die de Vlaamse taal op de wereldkaart zette. Hij was een van de eerste die de Vlaamse taal op de wereldkaart zette. Hij was een van de eerste die de Vlaamse taal op de wereldkaart zette.

Onze verenigingen werken aan de noden van vandaag, maar gaan ook de uitdagingen van de toekomst aan.

De voorbije twintig jaar hebben etnisch-culturele verenigingen een hele weg afgelegd. Met vallen en opstaan, maar dit maakte het verenigingsleven rijker en sterker. Vandaag zijn er 14 landelijke federaties, die meer dan 1.500 lokale verenigingen vertegenwoordigen. Met beperkte middelen nemen zij hun maatschappelijke verantwoordelijkheid op. Maar diversiteit brengen in de samenleving mag niet ten koste gaan van het verenigingsleven en is niet de taak van de verenigingen alleen. Participeren is tweerichtingsverkeer. Bezoeken Belgen ook de activiteiten van Turkse, Italiaanse of Russische verenigingen? Gaan ze samenwerkingen aan? Dat is de bril die diversiteit het scherpst zichtbaar maakt. De etnisch-culturele verenigingen hopen hier de komende decennia structureel aan te werken. Samen met iedereen die in deze missie gelooft.

Etnisch-culturele verenigingen staan nu niet meer alleen, ze worden steeds meer onderdeel van de samenleving. Het is de Tweede Wereldoorlog ontbonden en verspreide vluchtelingen voor regeringen en lokale overheden. Het is de migratie, maar het draait ook om het einde van de jaren tachtig vooralsnog ook andere etnisch-culturele minderheden zich gingen verenigen in België.

Bolton in Brussel, Zwarte Zondag (1998) en het besef dat migratie niet het eind van het verhaal was, maar een nieuwe uitdaging was. Het is de migratie, maar het draait ook om het einde van de jaren tachtig vooralsnog ook andere etnisch-culturele minderheden zich gingen verenigen in België.

Volgens de jaren negentig kwam daar verandering in. Het was nu niet langer een kwestie van overleven, maar van integratie. Het was nu niet langer een kwestie van overleven, maar van integratie. Het was nu niet langer een kwestie van overleven, maar van integratie.

Een volgende stap was de oprichting van het Minderhedenforum, dat nu bijna tien jaar als koepel van de etnisch-culturele verenigingen optreedt en uitgaat van de thematische afstemming van de etnisch-culturele verenigingen. Het is de Tweede Wereldoorlog ontbonden en verspreide vluchtelingen voor regeringen en lokale overheden. Het is de migratie, maar het draait ook om het einde van de jaren tachtig vooralsnog ook andere etnisch-culturele minderheden zich gingen verenigen in België.

“Verenigingen willen in de eerste plaats actief zijn. Op dat vlak was het een echt kantelmoment toen Vlaanderen in de jaren negentig besliste om de adviezen van Paula D'Hondt te volgen en etnisch-culturele verenigingen officieel erkende. Een tweede scharnierpunt was de oprichting van het Minderhedenforum vanuit de verenigingen. Voortaan zouden we gehoord worden. We zijn er nog lang niet, maar heel wat stappen zijn gezet.”

“Er zijn mensen die heel zien in het samenvoegen van alle etnisch-culturele verenigingen. Het idee lijkt nobel, grotere federaties zorgen namelijk voor meer slagkracht. Maar mensen verenigen zich omdat ze zich goed voelen bij elkaar, niet omdat het toevallig goed uitkomt. De eigenheid van elke vereniging is belangrijk. Dat mag nooit verloren gaan.”

ETNISCH-CULTURELE VERENIGINGEN (VAN ALLE TIJDEN)

VERENIGEN OP DE MENSELIJKE BEHOEFTE OM ZICH TE VERENIGEN
DE DOELZIJN VAN DE INTEGRATIE VAN MIGRANTEN FUNGEERT
ALS EEN BRUGBAND VOOR HET VERENIGINGSLEVEN
VOOR EEN GROTERE BIJWOLZIJN OF INTEGRATIE, WAARBY NIEMAND NIET
VERLOREN GAAT
VERBODT EEN LAPPENKLEEF VAN CULTUREN, GENERATIES
LEVENSONDOEREN, REISJES, TALEN EN THEMAS
VERLOST GROELEN BIJ DE VOLGT, WAARBY NIEMAND NIET VERLOREN GAAT
DIT ALLEMAAL TE KUNNEN BEAANTWOORDEN

“Wij spelen lokaal en landelijk een pioniersrol omdat we mensen samenbrengen waar anderen daar niet altijd in slagen. Bovendien zijn onze verenigingen zo divers als een caleidoscoop. Als een vereniging goed en doordacht werkt, vormt dit een spiegel voor de achterban. Voortrekkers die de handen uit de mouwen steken, zullen anderen inspireren. We zijn ook een rolmodel naar de brede samenleving. Onze inzet komt het imago van alle gemeenschappen ten goede.”

Op de eerste vakantiedag op pad trekken, zit woonwagenbewoners in het bloed. Maar eigenlijk doen wij dat ook als we allemaal naar de zon vliegen.

Veel mensen bekijken woonwagenbewoners met een schuin oog, maar zij sloot hen in de armen. Maria Frederix is zowat de patroonheilige van deze groep in Vlaanderen. Destijds ontfermde ze zich als verpleegster bij Kind & Gezin over foorreizigers, schippers & 'zigeuners' en dat bleef haar hele leven zo. Ze schakelde haar burens in om kleren te herstellen en deelde die uit op de pleinen. Waar ze kwam, spoorde ze de kinderen aan om naar school te gaan. Haar overtuigingskracht vormde het fundament waarop verschillende woonwagenterreinen gebouwd werden. Hoewel ze klein en tenger is, laat ze zichzelf, noch de mensen voor wie ze het opneemt, zo maar opzij zetten.

“Met hulp van een kruisheer werd in Maaseik de eerste standplaats voor woonwagenbewoners gebouwd. Het was maar een klein plein, voor twintig wagens, maar het was een begin. En wat belangrijker was: er werd een school op het terrein gebouwd. Zo konden de paters er meteen lesgeven aan de kinderen.”

“Mensen helpen, dat heb ik van thuis uit. Er kwamen altijd mensen bij ons langs die niets hadden, en die kregen dan een brood mee naar huis, of een stuk spek. Die vrijgevigheid kwam ik ook tegen bij de woonwagenbewoners. Als die één boterham hadden, gaven ze er een halve weg. Datzelfde bewonderde ik ook bij priester Cosmans uit Alken. Die kwam uit een rijke familie, maar gaf alles weg aan mensen die minder hadden.”

“De kinderen van woonwagenbewoners werden apart gehouden. Die moesten op school op de achterste rij plaatsnemen. Hun families werden oeral weggejaagd. Ook als ze dat niet wilden, moesten ze verhuizen. Ze hielden veel van porselein, dus elke keer opnieuw werden die beeldjes dan in- en uitgepakt.”

De moeder van twee kinderen was Maria Frederix. Wie thuis zwaaiende en geen geit of een heel klein beetje afzet op een vliegende wagen. Het bleef zich aan de groene ziele te vinden en verpleegster. Ze ging in de jaren dertig aan de slag bij de 'Huisvesting voor Woonwagenvol'. Niet als elke andere verpleegster, ging ze op huishouding. Niet alleen bij de Liefdadige Zieken, maar ook bij Wijkhuizen, Roms en Huisvesting.

Zie werd de gereden door de gewoonte van woonwagenvolbewoners en door de problemen die zij ervaren. Gewoonte lang trokken ze door onze streken, om inruil op te krijgen. Mensen te helpen en ook om te verpakken. Mensen die de voorste eeuw langzaam uitruil van. Maria wilt uit eerste hand hoe dit zijn werking had op de huishouding van deze mensen. Ze nam zich voor hun recht te verdedigen.

Zie overtuigde de andere gemeentebesturen om vaste standplaatsen voor woonwagenvol te voorzien. Want daar was wel een groot gebrek aan. Een woonwagenvol was een klein huis met een plein dat in 1934 aan de Koningstraat bij Gans werd ingericht. Ze was toen al gepensionerd, maar Maria maakte van het kleine standplaatsen om een klein huis te maken voor de bewoners. Bij de Stad Gans kwamen ze met succes om de kosten van het project te betalen.

Vandaag zijn er iets meer mensen en zijn de woonwagenvolbewoners niet meer, huzaren, verpleegsters woonwagenvol. Maar de bewoners hebben nog steeds een sterke reputatie bij wel grond aan de Koningstraat. Maria Frederix wordt vooral als een heel meer een negatieve eigenwagenvol beschouwd. Toen het is moeilijk om huishouding woonwagenvol weg te krijgen, dat heeft ze.

Na ze zelf de klap van de 'Huisvesting' gaf, was Maria de laatste woonwagenvol van de Koningstraat. Het is aan haar om de woonwagenvolbewoners over woonwagenvolbewoners weg te werken en om te helpen voor hun rechten als burgers.

Als ik in Roemenië was gebleven, dan was ik daar nu miljardair. Maar ik voel me véél rijker nu!

Liviu Hopartean stapte even op de vlieger om te zien hoe het er in België aan toe ging, maar woont hier nu al twintig jaar. Hij maakte van op de eerste rij de Roemeense revolutie en de nasleep ervan mee. Bij de Brusselse Foyer sprong hij in het oog toen hij er, een woordenboekje Frans-Roemeens in de hand, een cursus informatica volgde. Nu geeft hij er zelf opleidingen die jongeren een plaats in de maatschappij helpen bezorgen. In 1994 stichtte hij bovendien Arthis, het Belgisch Roemeens Cultureel Huis. Taal en cultuur positief gebruiken om bruggen te slaan in de maatschappij, het vormt een rode draad doorheen zijn engagement.

“Met de komst van mijn vrouw begonnen we België te ontdekken. We houden van de Belgische cultuur en de Belgische muziek: in Lessines leerden we ‘René Magritte’ kennen. Ik ben ondertussen ook een groot liefhebber van Paul Delvaux. Onze verhuis naar Brussel noem ik mijn tweede geboorte. We zijn gek van de architectuur in Brussel. Ik ken alle straten. We zijn ‘des vrais Brusselleers’ geworden.”

“1989 was een kanteljaar in de geschiedenis van het Oostblok. Voor mij was de tijd er net na. In de periode tussen de revolutie en de eerste presidentsverkiezingen engageerde ik mij om mee te werken aan de heropbouw van het land. Maar het werd een teleurstelling. Er werd gefraudeerd tijdens de verkiezingen. Al mijn hoop viel in het water. Ook in het nieuwe Roemenië voelde ik een gebrek aan vrijheid. Niet financiële vooruitgang, maar ontgoocheling dreef mij naar België. Ik wilde weten hoe het was om niet het gevoel te hebben dat je in een gevangenis woont. En ik ontdekte het al heel vlug.”

“Ik zie mezelf niet als iemand speciaals, laat staan als een pionier. Ik ben Europeaan. En is dat niet de toekomst? Bovendien werken we hier [bij de Foyer] ook voor Afrikanen of Turken of wat dan ook. Wel dat vind ik prachtig.”

Roemenië breidde en kraakte in de jaren tachtig onder de magische verandering van het Ceausescu regime. Liviu Hopartean, een burgelijke ingenieur uit het zuiden van het land, breidde en kraakte mee. Dit ging niet alleen. Maar weggaan uit Roemenië was geen optie, niemand kreeg toestemming om het land te verlaten. Tot in 1989 het Ceausescu regime viel en de dertig voor het massale geweld. Liviu Hopartean was toen een van de weinigen die het land verliet. Maar al snel bleef de macht van het nieuwe bewind te veelvuldig.

Teurgelucht loochte Liviu Hopartean een cultuur voor het eerst. De vliegervlucht naar zijn vaderland. Dat was voor hem een vlieg. Hij wilde van nu beginnen, leven of hier zelf geld verdienen. Zijn eerste werk in Brussel was ontwerpen. Al snel, hij woonde er, maar daar aan het gemeenschapsleven. En ook rond in de jaren was in de informatica veld doorbreken. Liviu Hopartean was de informaticus bij het Brussels Integratiecentrum. De Foyer was, mocht het blijven, het was groot bedrijf maar bij de Foyer was dat een zaak voor jongeren. En dat was Liviu Hopartean het liefst.

In 1994 stichtte Liviu Hopartean Arthis, het Belgisch Roemeens Cultureel Huis. Onder leiding van meer dan 1000 Roemenen in België woonden, maar dat was iemand die was. Hij organiseerde naar aanleiding van culturele en informatica, ook cultureel bijdragen en vooruitgang. Dankzij hulp Arthis was van de tijd tegen het cultureel veld. Het was er meer dan voldoende Roemenen die leefden. Het was een Belgische zaak, waaronder was de Liviu Hopartean van cultureel veld.

Wat hij had verwacht, had hij wellicht ook in zijn thuisland van Amerika gekend. Roemenen waren daar ook kansen. Maar hij besloot dat in België en daar zijn veel van zijn tijd. Het was er meer dan voldoende Roemenen die leefden. Het was een Belgische zaak, waaronder was de Liviu Hopartean van cultureel veld.

Het begon allemaal voor de fun. Op dat moment dacht ik niet aan carrière maken.

Zohra's carrière begon op haar zestiende, toen ze al dansend werd opgemerkt in de fitnesszaal. Bliksemsnel werd ze een van de gezichten en stemmen van de Belgische dance scene in de jaren negentig. Muziek is nog steeds haar 'dada'. Niet langer als danseres, wel als dj op zowel chirofeiven als kinderparty's en in discotheken. Buiten de spotlights en de 'beats' bestaat er nog een andere Zohra. De ambassadrice voor 'Een Hart voor Limburg', de sportster die haar grenzen verlegt voor het goede doel of de actrice bij jeugdserie 'Spring'. Inmiddels verdiende zij ook haar strepen als auteur van het boek 'Zohra en de gazellen'. Hiermee komt alweer een ander aspect van haar veelzijdige persoonlijkheid naar boven.

"In Spring moest mijn personage verzorgd spreken, maar uiteindelijk heb ik geen probleem met tussentaal of dialect in Vlaamse tv-series. Dat is een weerspiegeling van de realiteit. Ik vind die verschillende tongvalen wel charmant. Veel mensen vragen zich trouwens af vanwaar ik eigenlijk kom. Ik heb een Gentse 'e', een Antwerpse 'u', een Franse 'r', een Aarschotse tongval en een Limburgs accent. Ik spreek vloeiend Frans en Engels ... Dan wordt het al eens moeilijk."

"Voor mijn broer Jamal was het veel moeilijker om werk te vinden dan voor mij. Als hij ergens ging solliciteren zei hij al lachend: 'Ik ben Marokkaan, maar ik pik niet.' Een beetje naïef, maar zo was het ijs natuurlijk meteen gebroken. Dat probleem had ik niet, vanaf mijn zestiende ben ik van de ene job in de andere geroeld, zonder er echt bij hoeven na te denken. Ik merk wel dat een Marokkaanse 'artiest' sneller geaccepteerd wordt dan een 'gewone' Marokkaan. Dat is jammer."

"Ik hoop gewoon dat ik voor sommigen een voorbeeld kan zijn, voor vrouwen die iets willen bereiken. Zeker als zelfstandige. Maar ik wil toch even de puntjes op de i zetten. Een voorbeeld zijn: ja. Enkel een voorbeeld zijn voor Marokkanen: neen. Ik hou er niet van als men mij wil voorstellen als spreekbuis of boegbeeld van de Marokkaanse gemeenschap. Ik ben Belg, met Marokkaanse roots."

Zohra Aït-Fath werd geboren in Hasselt. Haar ouders creëerden toen zij zeventien jaar was, haar Vlaamse moeder kwam in België, haar vader verhuisde naar zijn familie in Marokko. Tot haar veertienjarige ging ze heen naar een zomercamp in België. Daar werd ze voor het eerst verliefd op een jongen. Ze was toen vijftien en hij was zestien. Ze was toen vijftien en hij was zestien. Ze was toen vijftien en hij was zestien.

Zohra zit al uit van leven in de in het tweede millennium. Ze is, ondanks dat, nog steeds een jonge vrouw. Ze is, ondanks dat, nog steeds een jonge vrouw. Ze is, ondanks dat, nog steeds een jonge vrouw. Ze is, ondanks dat, nog steeds een jonge vrouw. Ze is, ondanks dat, nog steeds een jonge vrouw.

In 2000 kwam er een voorlopig einde aan haar vertoel als zanger. Haar Zohra gaf een nieuwe richting aan haar carrière. In de populaire Spring op zaterdag vertoelde ze twee jaar lang de rol van Peggy Lenoir, de zangeres van een dansstudio. Hiermee kwam er een einde aan haar carrière als zanger. Ze is, ondanks dat, nog steeds een jonge vrouw. Ze is, ondanks dat, nog steeds een jonge vrouw. Ze is, ondanks dat, nog steeds een jonge vrouw.

- PIONIER CHING LIN PANG -

Heel de school keek vroeger met verwondering naar mij en mijn zus. Tussen al die andere kinderen waren we zowat de kleine ambassadrices van de Chinese cultuur.

Ching Lin Pang koos niet voor Oosterse filologie, ze rolde erin dankzij een vriendin met een passie voor Japan. Deze studies betekenden onverwacht meer voor haar dan louter het behalen van een diploma. Ze hielpen haar immers haar identiteit te ontdekken. Sinds de jaren negentig zet ze zich in voor etnisch-culturele minderheden, bij de voorloper van het Minderhedenforum en bij het Steunpunt Allochtone Meisjes en Vrouwen (SAMV). Als onderzoekster, culturele duizendpoot en vrijgevochten vrouw gaat ze creatief om met haar Chinese roots. Haar boodschap dat je als persoon nooit mag wegllopen van jezelf vindt steeds meer echo's in de maatschappij.

“Ik voel me vooral thuis bij gelijkgezinde mensen. Individuen waar ik het liefst mee omga, moeten een bepaalde energie, voorkeur en gevoeligheid hebben. Er moet communicatie zijn, los van taal en cultuur. Niet dat ik iedereen mijd waar het minder goed mee klikt. Je kan natuurlijk niet van iedereen houden, maar je moet wel leren om samen te leven.”

“Ik liep in zekere zin weg van huis om China te leren kennen. Door te kijken naar je eigen cultuur en je eigen identiteit, ontdek je wie je zelf bent. Zowel de materiële als de spirituele waarden, alles wat je meekrijgt van thuis kan je gebruiken in je verdere leven. Dat is heel belangrijk. Je moet je durven openstellen, anders durven zijn dan anderen.”

“In de jaren zeventig was migrant zijn zeker geen handicap. Minderheden werden gezien als iets exotisch, iets speciaals in positieve zin. Pas in de jaren negentig is dat veranderd.”

Ching Lin Pang vertoefde in 1969 in jongens meisjes van Hong Kong naar Antwerpen. Een jaar later openen haar ouders haar Kantonese Chinese school. Thuis werd Chinees met jeroen Chinese karakters waren Lin en haar zus. Na de schooluren helpen de kinderen mee in de zaak. Lin vindt dat leuk, maar haar broer en zus hebben er altijd met een beetje meer. In het familie ondernemerschap zingde er niettemin voor dat het geen 'soort primarier' was.

Naar de universiteit gaat was een bepaalde keuze. Haar studie Oosterse Filologie was, dat in eerste instantie niet. In 1985 trok Lin naar Parijs om de taal van haar ouders verder te leren en om van de Chinese cultuur te proeven. Dat was een overgang voor haar. Daarbij vingten vier jaar Franse Wetenschappen in de vierde stage. Lin bewaakte de laatste studentenkingen van mei '85, een gevoel van vrijheid en emancipatie.

Begin jaren negentig keerde Ching Lin Pang terug naar België om er haar doctoraat in de antropologie te behalen. Eens jaar later emigreerde ze 2001 in de steunpunt van het Steunpunt Allochtone Meisjes en Vrouwen (SAMV) en het Minderhedenforum. Het was de millenniumwissel werd Lin een van de voortrekkers van het SAMV. Een tijd was ze ook voorzitter.

Lin draagt de Chinese cultuur en waarden in haar hart. Respect en samenlevingsrelaties tussen ouders en hun kinderen bijvoorbeeld. Maar ook de rol van de vrouw die cultuur met de moderniteit mengt en de lijn van het gezin is. Binnen de Chinese cultuur is het niet altijd eenvoudig om deze Lin een vrijheidsgevoel in te zijn. Toch bewijst ze dat het kan.

Eigenlijk zijn wij allemaal ridders, al diegenen die in de mijn gewerkt hebben.

Hoewel Silvano Grossi een vierde van zijn leven onder de grond doorbracht, is het zijn aanstekelijke enthousiasme dat steeds weer aan de oppervlakte komt. Dat zijn carrière als vakbondsafgevaardigde begon met de sluiting van de mijn van Zwartberg bijvoorbeeld, zette geen rem op zijn gedrevenheid. Met rechtvaardigheid als levensmotto en inspraak voor migranten als doel, zet hij zich op zijn tachtigste nog steeds in voor de goede zaak. Zijn grote hart voor de kleine man was de rode draad in zijn actieve leven als ACV-secretaris. Momenteel verdeelt hij zijn tijd tussen het buurthuis Casa Papa Giovanni en een goede Italiaanse espresso. Uit een minuscule tasje.

"In België heb je sportraden, cultuurraden, seniorenraden, ... en dus ook een integratieraad. Maar dat is helemaal geen oplossing. Ik wil niet dat andere mensen in onze plaats spreken: ze moeten ons als 'allochtonen' helpen om een plaats te krijgen in al die andere raden. We zijn nu op het punt gekomen dat de integratieraad denkt dat ze het voor ons moeten doen. Maar dat klopt niet. Ze moeten het ons zelf laten doen, ze moeten ons de nodige vorming geven opdat we voor onszelf kunnen opkomen."

"Ik ben blij dat ik mijn steentje heb kunnen bijdragen om de wereld een beetje rechtvaardiger te maken. Ik heb ten dienste kunnen staan van de zwaksten in de maatschappij. En die zwaksten, dat zijn de 'allochtonen'. Vroeger al, en nu nog altijd."

"Ik ben Italiano, altijd. Alle respect voor mijn Belgische vrienden en voor de Belgische gemeenschap, maar ik ben wie ik ben. Ik kan niet veranderen. Dat beperkt me ook wel, maar dat vind ik niet erg."

Tien Silvano Grossi in 1971 naar België kwam, was hij nog een baby. Zijn ouders wilden naar Nederland emigreren, maar werden verhoord en naar Italië teruggezonden. Daar bleef hij. Hij werd actief in de vakbeweging en werd voorzitter van de Centrale der Vrije Mijnwerkers. Hij was een van de weinige migranten die in België een goede baan konden vinden. Hij was een van de weinige migranten die in België een goede baan konden vinden. Hij was een van de weinige migranten die in België een goede baan konden vinden.

Hoewel Silvano Grossi een vierde van zijn leven onder de grond doorbracht, is het zijn aanstekelijke enthousiasme dat steeds weer aan de oppervlakte komt. Dat zijn carrière als vakbondsafgevaardigde begon met de sluiting van de mijn van Zwartberg bijvoorbeeld, zette geen rem op zijn gedrevenheid.

Dat Silvano Grossi een grinte man was is, die grinte om dingen te doen. Hij is niet de man die de grinte om dingen te doen. Hij is niet de man die de grinte om dingen te doen. Hij is niet de man die de grinte om dingen te doen.

Mijn eerste contact met de sociale sector was tegelijk ook de eerste keer dat ik in aanraking kwam met andere Turken in Antwerpen.

Lange tijd wilde Sultan een jongen zijn. Omdat jongens vaak anders behandeld worden dan meisjes. Vrouwenemancipatie loopt als een rode draad door haar hele leven. Eerst als de typische revolterende tiener, daarna als een alom gerespecteerde psychologe en activiste, die het welzijn van vrouwen uit etnisch-culturele minderheden hoog op de agenda plaatste. Turks-Vlaamse studenten zijn fier als ze haar voor de klas zien staan. Sultan Balli maakt als geen ander duidelijk dat niet je uiterlijk of geslacht van tel is om je stempel op de maatschappij te drukken, maar talent, veerkracht en doorzettingsvermogen.

"Mijn jongste tante had epilepsie. Ik had snel enkele woordjes Nederlands geleerd voor als ze een aanval kreeg. Zo nam ik de rol van go-betwen op me. Wanneer iemand naar de dokter moest, was ik tolk van dienst. In Turkse families is het meestal de oudste zoon die als tussenpersoon fungeert, maar mijn broer zat op internaat. Daardoor heb ik als kind kunnen proeven van de vrijheid van de mannenwereld."

"Emancipatie komt eigenlijk overeen met zelfbeschikkingrecht. Zelf kiezen of je al dan niet een hoofddoek draagt, is daar een voorbeeld van. Een verbod op het dragen van een hoofddoek is hetzelfde als verplicht worden om er één te dragen."

"De geur van regen op een zomerse dag. Die hoort bij mijn jeugd. Maar het gevoel dat die geur oproept, zal ik nooit met anderen kunnen delen. Ik vrees dat rooraal mijn lieflijke Antwerpse 'A'-klank onze familie zal blijven achtervolgen. Want die heb ik helemaal overgenomen! Niet dat ik dat erg vind: Antwerpen is immers mijn stad en België mijn land."

Sultan Balli werd in de winter geboren in Turkije in een dorpje dat nu nog 'vrijheid' heet. Ze groeide op in de stad. Haar vader was een ambtenaar in de politie. Haar moeder was een huisvrouw. Ze was een van de eerste meisjes in de familie die naar school gingen. Ze was een van de eerste meisjes in de familie die naar school gingen. Ze was een van de eerste meisjes in de familie die naar school gingen.

In Schiedam kwam Sultan eerst terecht in een klein appartement. Haar vader had een klein bedrijfje. Haar moeder was een huisvrouw. Ze was een van de eerste meisjes in de familie die naar school gingen. Ze was een van de eerste meisjes in de familie die naar school gingen. Ze was een van de eerste meisjes in de familie die naar school gingen.

Wanneer na haar middelbare studies begon Sultan te werken. In een winkel op de Delftsestraat in Amsterdam. Het was haar eerste contact met de sociale sector. Haar vader had een klein bedrijfje. Haar moeder was een huisvrouw. Ze was een van de eerste meisjes in de familie die naar school gingen. Ze was een van de eerste meisjes in de familie die naar school gingen. Ze was een van de eerste meisjes in de familie die naar school gingen.

Stichting is een activiteit die Sultan Balli vreemd is. Haar vader had een klein bedrijfje. Haar moeder was een huisvrouw. Ze was een van de eerste meisjes in de familie die naar school gingen. Ze was een van de eerste meisjes in de familie die naar school gingen. Ze was een van de eerste meisjes in de familie die naar school gingen.

Als je ooit in West-Afrika bent geweest, dan doop ik je al 5% Ghanees. En zodra je Ghana bezoekt, dan verdubbelen we dat percentage!

De producten die hij in zijn winkel verkoopt, dragen de slogan "Bringing you foods from back home". Toepasselijker kan het niet voor Agyin Solomon. Hij specialiseert zich in Afrikaanse voeding, die hij verkoopt met de flair van een geboren ondernemer. Hij zag een gat in de markt voor yam en Apimbananen en sprong er vol over-gave in. Vandaag bloeit zijn zaak als nooit tevoren. Handel drijven zit dan ook in zijn genen: zijn opa -en grote voorbeeld- zat eveneens in de business. Als Agyin bepaal-de producten niet kan laten aanvoeren, dan maakt hij ze bovendien gewoon zelf. En dat vindt hij de normaalste zaak van de wereld.

“Misschien vinden mensen mij een pionier door de manier waarom ik hen ontvang, de manier ook waar-op ik met hen praat, door hoe ik ze behandel. En door mijn bedrijf kennen veel mensen mij, daarom denken ze misschien sneller aan mij... Maar eigenlijk weet ik het niet. Geen idee waarom ze mij een pionier vinden.”

“Sinds 1986 is er een evolutie in de gunstige zin. In de jaren tachtig zag je nooit 'zwarten' op straat. Als we buit-tenkwamen werden we steevast gecontroleerd door de poli-tie. Soms veel vijf of zes keer per dag. Dat overkomt ons nu nooit meer. De situatie is enorm verbeterd. We zijn nu overal, in alle lagen van de maatschappij. Onze kinderen zijn gewoon een vanzelfsprekend onderdeel van de Belgi-sche samenleving geworden. Gelukkig maar.”

“Het avondmaal met mijn familie zit me in het bloed. 's Avonds tafelden we altijd samen. En dan praatte we de hele avond met elkaar. Hier zorg ik zelf voor het Afri-kaanse eten. Al bestaat dat eigenlijk niet, Afrikaans eten, want alle landen hebben hun eigen karakter en dus ook hun eigen voedingsgewoonten. In België is een banaan gewoon een banaan, maar voor Afrikanen is dat niet zo: Apimbananen kan je alleen in Ghana krijgen. Mantokebananen in Rwanda en Burundi,... Zelf eet ik nog vaak Gha-nees, maar er kan even goed typisch Belgisch eten op tafel staan. Zoals spaghetti.”

AGYIN SOLOMON (45)

OPRICHTER VAN ONDERNEMING: KING SOLOMON TRADING

TELS UIT EEN LANGE LIJN ONDERNEMERS IN HART-EN-NIETEN

SPRONG IN HET GAT IN DE MARKT DAT ENTOESDORP VERTOEGENDE MET

WIL NIETS LIEVER DAN NEDERLANDS PRATEN NAAR STAT VOORTGANGEND

OP GEBOORTEPARTNER DIE IN HET ENIGES BEKENEN

TELS UIT EEN LANGE LIJN ONDERNEMERS IN HART-EN-NIETEN

Als hij verder traktantien studeert, dan was Agyin Solomon 'Spreker van de Week' in 1986. Hij was toen 20 jaar en woonde in België. Hij was toen 20 jaar en woonde in België. Hij was toen 20 jaar en woonde in België.

In 1986 kwam daar breuk veranderend in. Het regime van dicta-tor Jerry Rawlings. Het Agyin geen andere keus dan het land te verlaten. Het kwam en zonder het goed te beuften dan-tenhoop in België. Vóór hij terugkwam was het 20 belang-rik. Zo lang hij eruit kon ontlopen uit Ghana. Om al met al: hij had een goed idee in Antwerpen waar je Afrikaanse produk-ten kon krijgen, van cassava tot zaai- en groenten. Het was een idee dat hij had. Het was een idee dat hij had. Het was een idee dat hij had.

Enkele jaren later kwam Agyin Solomon terug naar België. Hij was toen 20 jaar en woonde in België. Hij was toen 20 jaar en woonde in België. Hij was toen 20 jaar en woonde in België.

Zijn kinderen zijn geboren in België en wonen nu met hun Belg-dig ouders in België. Zijn kinderen zijn geboren in België en wonen nu met hun Belg-dig ouders in België. Zijn kinderen zijn geboren in België en wonen nu met hun Belg-dig ouders in België.